

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара прве класе начелства округа рудничког Василија Лазаревића, секретара исте класе начелства округа нишког, — по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа нишког Јована Л. Илића, секретара исте класе начелства округа пиротског — по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа пиротског Милорада Матића, начелника исте класе среза дужничког — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза подунавског Милана Цветковића, полицијског писара исте класе управе вароши Београда — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза тамнавског Добривоја Костића, полицијског писара исте класе среза ваљевског, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза копаоничког Милована Радојевића, полицијског писара исте класе среза мачванског — по молби;

за полицијског писара треће класе среза мачванског Мирислава Жунашевића, полицијског писара исте класе среза левачког, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе начелства округа подринског Радивоја Јоцића, полицијског писара исте класе среза тамнавског — по молби;

за полицијског писара треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Милана Рајковића, полицијског писара исте класе начелства округа подринског — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза левачког Душана Матића, практиканта Министарства унутрашњих дела, и

за полицијског писара треће класе среза ваљевског Јоксима Брашића, полицијског

писара исте класе среза колубарског, округа ваљевског — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 24. новембра 1909. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Лазар Нешић, секретар друге класе начелства округа рудничког, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пенсијом, која му према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 24. новембра 1909. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Василије Тодоровић, полицијски писар треће класе среза копаоничког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 24. новембра 1909. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

Претпоставимо ли да дужник *propter rem* избере овај други пут, може ли се тада рећи да њему не треба допустити надметање зато што би он био insolventан, услед чега постоји врло велика вероватноћа да неће бити у стању измирити излицитирану цену, ако би продаја на њему остала? Ни најмање, јер ако дужник *propter rem* буде пустио да се добро, на коме постоје туђи терети.

попише и прода, то је, не стога што је он презадужен, него просто зато што је интерес његов такав. Поименице, његов ће интерес бити такав, ако хипотековане тражбине које стоје на његовом добру износе више него што ово вреди: дужник тада нема материјалног рачуна да све те тражбине исплати, како би спречио своју евикцију. Истина, ако би он то учинио, он би имао право обратити се личном дужнику, који му дугује заштиту за случај евикције (§ §. 554., 555. и 655. грађ. зак.), нарочито ако је пренос својине извршен теретним уговором (продајом и куповином, разменом, *datio in solutum*); али на шта му ово право, ако је траденс презадужен, презадуженост која се може сасвим извести из тога факта што је он дозволио да се над њим врши принудна езекуција? У једном таквом случају, дакле, дужник *propter rem* има сасвим интереса да не исплаћује хипотекарне повериоце, већ да остави да ови добро узму у попис и јавној га продаји изложе, уверен да ће, на овој, исто добро купити по једну цену која стоји далеко испод суме свих хипотекованих тражбина. До душе, он и тада трпи евикцију — јер он сада држи своје добро по другом основу, по основу куповине на јавној продаји, а не по основу уговора по коме га је дотле држао — али његова ће штета ту бити много мања него да је, у циљу спречавања пописа и продаје свога добра, измирио сва интабулисана примања. Из овога излази, дакле, да, за искључење дужника *propter rem* од надметања, не стоји онај разлог који смо констатовали за слично искључење личнога дужника, због чега и треба допустити дужнику *propter rem* да се надмеће: за то лице не може се, као за дужника личнога, претпоставити да излицитирану цену неће моћи исплатити, јер односно њега презумпција презадужености не постоји, као што је то случај са личним дужником¹⁾.

¹⁾ У истом смислу, за француско право, Boitard, Colmet-Daage et Glasson, *op. cit.*, II, p. 452. Чл. 711. франц. грађ. суд. поступка вели да *les avoués* не могу

Постоји само ова тешкоћа: како може дужник propter rem лицитирати и купити своју сопствену ствар? Ту правну немогућност ми смо навели као разлог и за искључење личног дужника од надметања. Ми мислимо да, ни у овом погледу, обе ситуације, ситуација дужника propter rem и она дужника личнога, нису идентичне. Јер, док је лични дужник власник и у својим односима са повериоцима — иначе како би се ови могли наплаћивати, за оно што им он дугује, из добра у питању? — дотле, за повериоце хипотекарне, дужник propter rem као и да није власник дотичнога добра; јер, када се овако не би узело, већ обрнуто, то јест да се дужник propter rem има сматрати као сопственик и према њима, како би повериоци могли тражити наплату својих тражбина из тога добра? Зар то не би значило да једно лице својим добром, плаћа туђ дуг, противно правилу да се један дуг може наплатити само из имања онога који дугује (§. 471. тач. 1. где се вели: „За извршење пресуде не могу се узети у попис: туђе ствари...“)? Ово објашњење, које се, најзад, може, примити за случај да је дужник propter rem прибавилац једног добра које је већ било под хипотеком, када га је прибавио, не задовољава за случај онога дужника propter rem који је, за обезбеду дуга једног лица, допустио стављање хипотеке на своје добро. Он је ту пристао да, противно горе наведеном правилу, одговара својим добром за туђ дуг. Ипак, и овде треба допустити дужнику propter rem надметање, јер би противна солуција водила томе резултату, да би, као што смо то горе показали, наше законодавство такво лице излагало евентуално сигурној штети, без икакве користи било по повериоце било по личног дужника, а, приликом тумачења закона, треба избегавати интерпретације које би законодавцу сличне намере придавале¹⁾.

лицитирати за дужника (le saisi), а то стога што, у француском праву, странке не могу лично водити спор како у периоду суђења тако и у периоду извршења, већ то оне чине преко нарочитих спољних органа суда (les officiers ministériels) који се зову les avoués (В. о овим органима, Bonfils, *Traité élémentaire d'organisation judiciaire, de compétence et de procédure*, Premier Semestre, p. 42; Garsonnet, *Précis de procédure civile*, p. 166.

¹⁾ Може се рећи да ми, у тумачењу §-а 478. односно наређења да продају треба саопштити и „дужнику“, и §-а 479. односно одредбе да не може лицитирати ни онај „чије се имање продаје“, нисмо довели. И заиста, код § 478. ми смо реч „дужник“ дали екстензиван смисао, и под њом смо разумели и дужника propter rem, због чега смо тамо казали да продају треба у опште саопштити власнику добра које се продаје, у опште, то јест без обзира на то да ли је тај власник у исти мах и лични дужник. Међутим, речи: „и онога чије се имање продаје“, ми смо схватили лимитативно и протумачили смо их тако да од надметања не треба одбити дужника propter rem.

У самој ствари ту нема никакве недоследности, јер смо ми имали, и код тумачења § 478. као и код тумачења § 479., исти циљ пред очима, а тај је: да пронађемо вољу законодавца, циљ који се мора имати у виду код сваке законске интерпретације. Истина, § 8. грађ. зак. вели: „Сваки да пази на речи, и њихово право значење...“, али то је баш зато што су речи најбољи доказ о томе шта је законодавац хтео. Па када и наведени пропис нема други циљ до тај, да они који закон тумаче сазнаду праву вољу законодавца, онда из тога излази да, и при употреби тога најобичнијег интерпретационог правила,

Аустриски закон о извршењима (Executionensordnung) од 1896. године, у својем § 180., вели, такође, само за дужника, Der Verpflichtete, да не може бити пуштен да се надмеће („Der Verpflichtete ist vom Bieten im eigenen und im fremden Namen ausgeschlossen“), из чега излази да би се могао надметати онај чије се добро продаје, ако он није, у исто време, и дужник, дакле, могао би бити лицитанат дужник propter rem, било лично било преко заступника (законскога или уговорнога). Немачки грађански законик изречно допушта, у §. 1239., да власник заложене ствари, код покретне залог, може бити надметач; он само поставља за ово тај услов да власник одмах положи излицитирану цену, јер иначе његова понуда може бити одбачена („Das Gebot des Eigentümers darf zurückgewiesen werden, wenn nicht der Vertrag bar erlegt wird“¹⁾).

Ако лични дужник не може да лицитира, не треба из тога извести да то не може ни његова жена, његов син, кћи или други који сродник; сва та лица су способна да буду надметачи, наравно, за себе лично, пошто дужник не може купити на јавној продаји ни лично ни преко заступника.²⁾ Жена дужникова морала би, разуме се, по општим прописима грађ. законика (§. §. 109. и 110. у вези са §-ом 920.), бити снабдевена одобрењем свога мужа, дужника, да се може надметати³⁾.

треба бити обазрив, што ће рећи да, ако би буквално схватање текста одвело једној солуцији која би се противила вољи и намери законодавца, такво схватање дотичнога текста мора се одбацити. Држећи се ових консидација, ми смо и казали да се продаја има индивидуално саопштити не само лично дужнику већ и дужнику propter rem, јер је воља законодавца да се продаја индивидуално саопштити свима заинтересованим лицима, а међу овима је, нема сумње, и власник добра које се продаје, и ако он није дужник. Нема спора, да би законодавац и њега споменуто био, да га се је само сетно, јер eadem est ratio. Наше екстензивно тумачење овде није ништа друго до једна примена тумачења аналогijом. На исти начин дошао смо, код интерпретације речи: „и онога, чије се имање продаје“ у § 479., до тога решења да се не може из јавне продаје искључити дужник propter rem: воља законодавца је овде била да се не надмеће онај чије се имање продаје, стога што се узима да то лице, као insolventно, не може платити излицитирану цену, ако ова на њему остане, што значи да је законодавац ту могао мислити само на личног дужника а не и на дужника propter rem, за кога се не може рећи да је insolventан, због чега нема разлога искључити га из надметања.

¹⁾ В. и § 816. (717.) немачкога грађ. судског поступка, Pitting, *Der Reichs-Civilprozess*, S. 591. (Berlin, 1907).

²⁾ У овом смислу да се дужник не може надметати ни преко пуномоћника, можемо навести решење оделене Касационога од 22. Маја 1874. бр. 872.. В. Н. Кретић — Г. Никетић, *op. cit.*, стр. 431. („Дужниково се имање продаје. Он даје новац другоме да за њега купи добро које се продаје. Касациони Суд ништа продају, примећујући, да дужник није може сам лицитирати ни другога пуномоћити да за њега лицитира“). *Loc. cit.*

³⁾ И ако у пракси врло често жена дужникова лицитира не као озбиљан купац већ једино стога да би дефинитивно отуђила мужевљевога добра одуговлачила, ипак извршилац продаје не би могао, по том основу, одбити дужникову супругу од надметања. Н. Кретић вели о томе овако: „У томе што је жена дужникова искључена из лицитације, јер је извршилац продаје држао, да лицитира само зато, да изигра продају, налази се узрок да се уништи продаја“. Ово је одлука Опште Седнице Касационога Суда од 18. Августа 1875. год., бр. 3689., против које је био Н. Кретић. Н. Кретић — Г. Никетић, *op. cit.*, стр. 432..

Тако је, по Boitard-у, Colmet-Daage-у и Glasson-у (*op cit.* II, p. 452), и у француском праву. Аутори ти додају да жена дужникова може имати нарочито интереса да узме учешћа у лицитирању, специјално онда када је она хипотекарни поверилац мужевљев, у коме случају она има рачуна да добро на продаји изиђе што скупље. На приговор да жена може бити само привидан лицитанат (la personne interposée), а да у самој ствари купује, преко ње, њен муж, аутори одговарају да такав договор француски закони не забрањују: подметнуте личности, les personnes interposées, забрањује само грађ. законик, и то код поклона (les donations - чл. 911. и 1099. тога законика).

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Ж. Перић

ПРОДУЖЕНИ ЗЛОЧИН

(НАСТАВАК)

У овом погледу ваља нам овде указати и на рачињу стилизацију нашега § 70. кр. зак., којим се подобно својем изворнику овај појам овако одређивао: § 70.: „Кад има више дела, којима се само продужава или наставља једно и исто злочинство или преступљење, она се не могу узимати за више злочинства или преступљења“. То би дакле била та делања, која нису самостална, већ стоје у таквој међусобној вези да се једно другим само настављају.

Анализа појма продуженог злочина.

Елементи су продуженог злочина:

1. Јединство воље од стране оптуженога.
2. Јединство објекта противправног наада, и
3. Једноликост делања (појединачних актова) којима се производи продужени злочин.

а.) О јединству воље.

Под јединством воље ми разумевамо јединство умишљаја (dolus-a).

При појединачним актима свакако може бити извесног одлучивања воље, но из јединства напреднога објекта и једноликости појединачних актова извршења може се извести закључак и о јединству умишљаја од стране учиница и о постојању продуженог злочина

Као што смо видели за ово не мора бити меродавна спољна форма појединачних актова, већ суштина делања учиниоцевог. Тако ако је учинилац једном приликом отворио какву шупу калаузом, други пут обно врата на њој (н. пр. забравивши да понесе калауз, трећи пут на неки други начин ускочно у њу (н. пр. кроз прозор и т. п.), то ништа не мора сметати постојању продуженог злочина. Овај битни елемент за постојање продуженог злочина — јединство dolus-a — има судија да утврди у конкретном случају, за шта се он има да послужи свима фактима, која су утврђена истрагом. Ако се оваквом оценом постигне таква констатација, онда ће се уз постојање и осталих изнетих елемената моћи да узме

да стоји случај продуженога злочина — сукцесивно остварење једнога злочиначког умисљаја, путем више појединачних актова, који сви скупа стоје у таквој вези, да се има узети да се доцнијим актима само наставља извршење једног већ првим актом учињеног кривичног дела. —

б.) О јединству објекта противправног напада.

Овај појам не ваља схватити у уском облику, јер то не би одговарало суштини појма о продуженом злочину.

Тако дакле не треба да се тражи јединство спољног предмета деликта већ јединство правног добра, јединство правно заштићеног људског интереса, који је предмет противправног напада. Да би овај услов постојао, по правилу мора бити у питању правно добро једног истог лица или бар такво правно добро, које је предмет државине једнога лица.⁶⁾

в.) О једноликости појединачних актова извршења деликта.

Као што се види из нашег ранијег излагања, под једноликошћу појединачних актова не треба разумевати спољну једноликост — једноликост саме форме извршења; на против битна је суштина а не форма актова, битно је само делање а не начин извршења.

Тако једноликост ће постојати увек, кад сваки од тих појединачних актова буде испуњавао услове за постојање једног и истог деликта, у његовој обичној или квалификованој форми. Тада ће стојати повреда једне норме, прекршај једне законске забране, једног законом заштићеног људског интереса. Таква се једноликост тражи за продужени злочин, а не једноликост у ужем смислу, која би изискивала да се сваким појединачним актом вређа баш један и исти законски пропис.⁷⁾

Као резултат изнете анализе продуженога злочина, излази да је то такође једна од форми извршења кривичних дела, продужено, на махове чињено, извршење истог злочина.⁸⁾

Истина оваква форма деликта може да стоји и може да се разликује од других форми извршења, али је то разликовање у пракси посао веома тежак и несигуран.

Тако при оцени постојања деликта у овој форми ваља свакако имати у виду и континуитет појединачних актова, ваља

⁶⁾ Види Х. Мајер-Алфелд *op. cit.* стр. 347. нарочито примедбу под 9); Дёр *op. cit.* стр. 109 и сл., где се налази опширно излагање ове материје.

Наведимо ове примере:

1. Лопов краде у више маха, из пете себе, разне ствари, данас мараме и кошуље, сутра хаљине или новац ит.д.

2. Лопов краде у више маха ствари из подрума једног лица, па и не знајући да се ту налазе ствари више сопственика, украде ствари, које припадају разним лицима, али су све биле дате на чување или послугу или по другом каквом било основу у државину тога лица, коме је крађа извршена или су се баш и случајно ту наше.

⁷⁾ Дёр *op. cit.* стр. 155, 162 и сл., као и тамо наведени писци, противно Лист *op. cit.* стр. 266 и 267, као и писци, наведени код Дёр-а на стр. 163 и 164, прим. под 3).

⁸⁾ Дёр *op. cit.* стр. 122 и прим. под 4) где се наводе и други писци.

ценити да ли се према времену, начину и свима осталим моментима, који су утврђени истрагом, може с основом узети да су доцнији актови само продужење ранијих, да стоји прекидано извршење једног истог злочина.⁹⁾

Стална и поуздана правила, која би могла обухватити сваки конкретни случај, не могу да се поставе, већ стоје само општа начела, која смо овде и изнели. И тако судија мора у конкретном случају увек да изврши потребну оцену и њоме да утврди стоји ли случај продуженог злочина или не стоји.

Мора се признати да ће овај посао често изискивати и труда и интелегенције, па и поред тога не би могли бити сигурни да ће га судија у сваком случају правилно решити.

Све ово стоји у толико пре што су и међу ученим правницима подељена мњења у погледу суштине елемената, из којих се састоји продужени злочин, па се та подељеност може очекивати и код судија, где она такође збиља и постоји.

Компарација кривично-правних последица, на случај задржавања појма продуженог злочина у законодавству и на случај његовог напуштања.

А. При постојању појма продуженог злочина.

1. Измена закона за време тока продуженог злочина.

Узмимо случај кад је продужени злочин чињен за време важења разних закона. Који ће онда закон да се примени на овакав деликт?

Пре него што би одговорили на ово питање, ваља нам утврдити, кад се, у погледу на време извршења, има узети да је учињен продужени злочин.

За време када је учињен продужени злочин има се узети свако оно време, кад су учињени сваки од појединачних актова; све то време има се узети као време извршења продуженог злочина. Оно дакле обухвата време од извршења првог па до извршења последњег појединачног акта.¹⁰⁾

Нашу пажњу заслужују ови примери:

а) Поједини актови продуженога злочина учињени су тада, када такво дело није било законом предвиђено као кажњиво, а други опет, пошто је такво криминалисање учињено.

Ранији актови по правилу „*nullum crimen sine lege*“ или „*nulla poena sine lege poenali*“ (в. § 2. казн. зак.) не могу се казнити и кажњивост се може да примени само на оне актове, који су учињени после ступања у живот кривичног закона, којим су они обухваћени као кажњиви.

⁹⁾ Лист *op. cit.* стр. 266.

¹⁰⁾ Дёр *op. cit.* стр. 191, као и писци, тамо означени у примедби под 1.

Међутим по тамо наведеним олукама царевинског суда, за време извршења продуженог злочина узима се време извршења његовог последњег акта. Овако узима и Хелшнер удбеник немач. крив. права I, 153, Фон Шварце, коментар о. 44 (види код Х. Мајера-Алфелда, *op. cit.*, стр. 188 прим. под 10).

Сагласно нашем излагању и Х. Мајер-Алфелд *op. cit.* стр. 118; Олсхаузен *op. cit.* код § 3 и 4. б., Лист *op. cit.* стр. 152, 265 и 266.

њиво делање. Ранији актови остају без икаквог утицаја у кривично правном погледу.¹¹⁾

б) Поједини актови продуженога злочина учињени су под блажијим законом а поједини под доцнијим, који је строжији. По коме ће се закону судити тај продужени злочин?

На овај случај неће моћи да се примени начело, које се садржи у пропису § 11. нашег казн. законика, пошто је овде, у смислу нашег ранијег излагања, то кажњиво дело учињено и под блажијим и под строжијим законом. И како је дело учињено и под новијим, строжијим законом, учинилац за појединачне актове, који су учињени за време важења тога закона, има већ по њему и да одговара. Према томе и како се нови закон има сматрати да је савршенији, нема разлога да се он не примени на цело продужени злочин, као једну целину.¹²⁾

в) Поједини актови продуженога злочина учињени су за време важења старог, а други опет за време важења новог закона, којим се дотично дело, које се по старом закону казнило, не казни или се казни блажије.

Овде ће се применити пропис § 2. односно § 11. казн. зак., јер томе ништа не смета случај продуженога злочина.¹³⁾

(НАСТАВИТЕ СЕ)

М. С. Ђуричић

члан касационог суда.

ОСМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КАЗНЕНЕ ЗАВОДЕ¹⁾

Сваке пете године одржава се међународни конгрес за казнене заводе. Владе културних народа шаљу на њ своје делегате, а научњаци, стручњаци и заинтересовани људи узимају учешћа на његовим заседањима.

Од 1872. године, када је у Лондону одржан први међународни конгрес за казнене заводе, ово је први пут да се конгрес држи на америкаанском земљишту, у својој правој отаџбини. Са великом брижљивошћу влада Сједињених Држава већ сада чини све могуће припреме за осми међународни конгрес за казнене заводе, који ће се одржати *септембра месеца 1910.* године у Вашингтону; на тај начин хоће она да омогући, да се конгрес одржи што достојанственије и са што више успеха. Парламент је једногласно одобрио 50.000

¹¹⁾ Дёр *op. cit.* стр. 192 и сл.; Олсхаузен *op. cit.* код § 2. п. 8 с).

¹²⁾ Тако Олсхаузен *op. cit.* код § 2 п. 12 а; Дёр *op. cit.* стр. 194; Опенхоф *op. cit.* код § 2 п. 22 и друге. (Види о овоме опширно излагања код Дёр-а на поменутом месту, где су наведени и писци, који узимају, противно овоме, да се и на овај случај има да примени старији, блажији закон, као Х. Мајер, Ф. Лист ит.д.).

¹³⁾ Дёр *op. cit.* стр. 193. и тамо наведени писци (в. примедбу под 2 и 3 на истој страни).

¹⁾ Целокупан досадашњи рад међународних конгреса на овом питању, може се наћи у расправи г. д-ра Бож. Марковића: „Седми међународни конгрес за казнене заводе“, која је почела излазити у 44. броју „Полицјскога Гласника“ за 1905. годину. Та је расправа и засебно прештампана. Уредн.

долара (250.000 динара) на покриће ових трошкова, признавајући важност те организације и ценећи хвале достојни утицај, који су имали ранији конгреси за добро човечанства у борби противу злочина и за уздизање социјалног стања.

Америка је велика земља и у њој су далека одстојања од једног места до другог. У Вашингтону, где ће се осми међународни конгрес одржати, не могу се наћи сви заводи и уређења, који су од највеће вредности на пољу модерних казних завода и других установа посвећених општем добру. У другим местима наћи ће се допуна, те да се виде сви угледни заводи и угледне установе. Учесницима конгреса треба да се пружи што дубљи поглед у американке тековине и у американку особеност, те је за то влада Сједињених Држава предвидела путовања по разним местима; и према томе може се већ унапред рећи, да ће научни успех тих излета бити изванредно велик.

Модерни американки поправни систем, неодређена осуда, условна осуда, систем отпуштања осуђеника на часну реч, поступак са превремено отпуштеним осуђеницима, који сами дају обавештења о себи, судови за малолетнике, драговољно старалаштво над малолетницима, све су то најновије установе на пољу модерног казненог правосуђа, које су у Америци први пут практично опробане, и делом се може дати већ и оцена о њима; све ће се оне отворити пред учесницима конгреса и допустити им се да сагледају у њих, јер од тога могу бити значајни утицаји на будућа законодавства свију земаља.

Америка је отаџбина међународних конгреса за казнене заводе. Председник Уније Grant, 1871. године, опуномоћио је д-ра *E. C. Wines-a*, да у име Сједињених Држава предстане европским владама и да их побуди на учешће на једном конгресу, коме ће бити циљ саветовање о борби противу злочина, о помагању у једнообразности казних законодавстава и о поправци казних завода. Д-р *Wines* посетио је Велику Британију, Француску, Белгију, Холандију, Немачку, Аустрију, Италију и Швајцарску са најбољим успехом, и последица његовог неуморног деловања била је та, да је већ 1872. године у Лондону могао бити одржан I. међународни конгрес за казнене заводе.

Лондонски конгрес испунио је наде које су се у њ полагале; он је створио основицу за одржавање будућих конгреса, и у споразуму са учесницима образовао је међународну комисију за казнене заводе, која је такође служила и као подлога за саветовања за даље конгресе.

Чему тежи конгрес за казнене заводе и шта је све обухватио у своме богатом плану рада, не може се видети само из његовог имена. Конгрес треба да је међународна организација: која истражује изворе злочина, мере за сузбијање и предупредивање његово; која тежи за правилним поступањем и ако је могуће васпитањем, моралним подизањем и рехабилитацијом злочинаца; која одабира средства, којима се може помоћи деци и малолетницима да не падају у наручја зло-

чину и да се сачувају од последица ранијих грешака; која појачава сигурност друштва од злочина и злочинаца, и, најзад, која има у виду постигнуће што је могуће веће једнообразности у казненом законодавству свију земаља.

Одговарајући тим тежњама, конгрес је подељен у четири одељења, ради стручне обраде целокупног изложеног материјала.

Одељење I бави се основним принципима казних законика и њиховом практичном применом; ту спадају: организација и управа судова, ток и подела казненог поступка, подела злочина и њихових казни, питања о издавању криваца и тако даље.

Одељење II обрађује питања модерне управе казних завода и ту придружује све што се односи на подизање казних завода, хигијену казних завода, индустрију њихову, поделу злочинаца, васпитање, поправку и образовање осуђеника, отпуст из завода и старалаштво над осуђеницима по изласку њиховом из завода.

Док у одељењу I контингент сарадника сачињавају искључиво правници свију земаља, у одељењу II заступљени су и практичари — чиновници казних и поправних завода, лекари и други пријатељи човечанства.

То је исто и код одељења III, које се бави мерама за предохрану и које се задубљује у широко поље социјолошких истраживања о узроцима и мерама помоћу којих би се могло сачувати од злочина.

Одељење IV бави се децом и малолетницима. Питање о заштити деце јесте најважније питање нашега времена, те тако у предмет саветовања тога одељења спадају: казнени поступак и извршење казне над малолетницима, као и мере за чување и заштиту деце.

У исто време извршни орган међународног конгреса за казнене заводе јесте међународна комисија за казнене заводе. Она је састављена из по једног члана — заступника сваке народности која је била званично заступљена на првом лондонском конгресу. Комисија се састаје сваке друге године, и њен је задатак, да саставља извештаје о истраживањима у разним државама, и да прибира материјал за сва питања која су потребна ради горњих саветовања.

Као што напред рекосмо, по правилу сваке пете године састаје се међународни конгрес за казнене заводе; ономе првоме у Лондону следовали су даљи конгреси у Штокхолму, Риму, Петрограду, Бриселу, Паризу и Будим-Пешти. Влада оне земље, у којој се конгрес има да одржи и где је званично сазван, пружа у најобилнијој мери припомоћ и заштиту од стране власти. Нарочитом одлуком сената и дома репрезентената од 3. марта 1905. године председник Уније опуномоћен је и стављено му је у дужност, да пошаље позиве за 8. конгрес, који ће се одржати септембра месеца 1910. године у Вашингтону.

Са великим одушевљењем већ се сада у Америци приступило припремама, а нарочито су вредни пажње кораци, који су предузети, да би се и јужно-америчке државе придобиле за општи међународни рад на овом пољу, пошто до сада, сем

Кубе и Мексика, друге јужно-америчке државе, нису биле заступљене на конгресима.

Обичава се, да међународна комисија за казнене заводе на годину дана пре састанка конгреса утврди питања која ће бити предмет саветовања и да их са објашњењима што пре да јавности; на тај се начин жели постићи, да се о сваком предмету прибави што већи број извештаја и расправа од научника и интересованих личности. Ти се подаци не читају сви на конгресу, али се прикуле, из основа разраде, изваде се из њих полазне тачке, а што је најбитније прибере се у један преглед и да се на употребу нарочитом референту као материјал за дотични предмет.

При том је од важности по успех саветовања на конгресу то, што се питања која долазе у расправу још зарана разпаљују што већем кругу стручњака и тако добију безбројна мишљења о тим питањима.

Конгрес у Вашингтону бавиће се овим питањима:

I. ОДЕЉЕЊЕ:

Казнено законодавство.

Питање 1. Ако се узме, да између принципа „неодређене осуде“ и основних принципа казненог законика постоје правилни односи, онда

а) Које класе злочинаца треба подвргавати „неодређеној осуди“, а које класе треба да буду искључене од ње?

б) Како се може изрећи „неодређена пресуда“ без максималног и минималног ограничења, а да не доводи у опасност личну слободу индивидуе?

Да ли при непривизавању правилних односа између „неодређене осуде“ и основних принципа казненог законика постоји разлог, да се „одређена осуда“ ограничи у извесним случајевима и у извесним правцима?

„Неодређена осуда“ је једна од најновијих појава у казнено-правном животу, и у Америци је већ у примени у 7 држава Уније. У Европи су тој појави стручни кругови поклонили озбиљну пажњу, али ипак је она за њу као и сасвим непозната, бар у примени.

„Неодређена осуда“ одбацује систем одмазде: она полази са те тачке гледишта, да код сваког злочина игра велику улогу наследност, наклоност, нарав, раздражење, случаји ит.д. Степен и мера тих околности не могу се никад прорачунати, те је за то немогуће одмерити праву кривицу и сваком извршеном злочину прикључити „одређену пресуду“. К томе још узима се у обзир судијино: схватање, особеност и расположење.

За то „неодређена осуда“ у принципу одбацује времено ограничење изрицања пресуде према тежини дела: она неће у опште да казни дело, већ личност учиниоцу и мисли да ће при томе моћи бити најправеднија, кад као крив оглашени учинилац само буде осуђен на казну лишења слободе, али кад се њено трајање одређује по сразмери његове способности да буде у слободи без штете за јавну општност. (НАСТАВИЌЕ СЕ)

ПРЕДЛОГ

НОВОГ НЕМАЧКОГ КАЗНЕНОГ ЗАКОНИКА

(СВРШЕТАК)

Остала одузимања слободе која су обухваћена овим законом (завод за рад, завод за лечење пијаница, заводи за лечење и негу неурачуљивих или умањено урачуљивих деликвената, заводи за принудно васпитање) застаревају за три године.

Застарелост почиње са даном, на који је пресуда постала извршном.

Она се прекида сваком радњом власти (надлежне за извршење) управљеном на извршење пресуде.

Сваким прекидом почиње тећи нова застарелост, али и она се ипак свршава истеклом двострукога основнога рока застарелости.

Ако је због једног дела поред казне лишења слободе изречена и новчана казна, извршење једне не може застарети пре друге.

И овде је предвиђено, кад застарелост извршења пресуде може не тећи.

С овим смо завршили изношење нових и важнијих одредаба општега дела, које су, у осталом, и најпотребније, да би се видело какав дух влада у овом новом предлогу. За то смо и били опширнији у излагању општега дела.

* * *

Посебни је део подељен на пет књига, од којих прва говори о злочинима и преступима *противу државе*.

Као *велеиздаја* казни се смрћу напад на живот цара или владоца које савезне државе.

Због *велеиздаје* кажњава се доживотном робијом или доживотним лаким затвором, а код олакшавајућих околности робијом или лаким затвором не мањим од пет година, као *покуша* силом или претњом са силом

1) да цару или владоцу које савезне државе преотме владалачку силу или кога покуша спречити у њеном вршењу;

2) ко покуша да измени устав царевине или које савезне државе, и

3) ко покуша да одузме царевини или којој савезној држави област која јој припада.

Припремне радње за *велеиздајнички* злочин кажњавају се робијом до три године или лаким затвором не мањим од три месеца.

Прописи о кажњавању *издаје земље* исти су као и до сада, само што су предвиђени особито тешки случајеви, код којих казна може бити и доживотна робија.

Под одељак о *издаји земље* ушло је и *неиспуњење уговора о либерацијама* у време кад је рат избио или је на прагу. Казне су остале исте, само што је унета одредба, да се на место казне тешког или лаког затвора може изрећи новчана казна до педесет хиљада марака.

Као новина у истом одељку ушла је и одредба, да се тежим или лакшим затвором до годину дана казни оно лице, које се у *велеиздајничким* смеровима нађе у каквој тврђави или у каквом другом

утврђеном постројењу (или томе слично) за војску или марину, или у околини за десет километара одагле, па надлежном чиновнику или надлежној војној личности да нетачне податке о своме имену, своме занимању, месту становања или о своме држављанству. Иста казна постиже и онога, који се у изложеним случајевима не повинује прописима које је издала полиција о пријави свога бављења у тим местима.

Прописи царевинског законика, који су се односили на издају земље пренесени су у овај одељак казнога законика.

У првој се књизи посебнога дела налазе још и одељци о злочинима и преступима *противу неарикосновености гавара државе*, о злочинима и преступима *у погледу вршења државних грађанских права*, о злочинима и преступима *противу страних држава*, о *противстајању државној власти*, и о злочинима и преступима *противу јавног поретка*.

Друга књига посебнога дела обухвата злочине и преступе *противу државних уређења*.

У њој су одељци: *преступи противу службења у војсци и марини*, *преступи у погледу вероисповести*, *злочини и преступи са лажним новцем*, *злочини и преступи у погледу правосуђа*, *злочини и преступи противу брачних уређења*, *злочини и преступи противу сигурности јавнога саобраћаја*, *опште опасни злочини и преступи*, и *злочини и преступи у јавној служби*.

У категорију опште опасних злочина и преступа увршћени су: *злонамерне пљевине*; *уклањање предмета који су намештени да спрече опасности по живот грађана*, *злонамерни бродолом*, *тровање бунара*, *повреда заштитних мера противу ширења људских болести*, *повреда заштитних мера противу ширења болести од којих стока скапава*, и *повреда прописа о подизању грађевина*.

Трећа књига садржи злочине и преступе *противу личности*.

Њени су одељци: *о злочинима и преступима противу живота*, *о двобоју*, *о повреди тела*, о злочинима и преступима *противу личне слободе*, о злочинима и преступима *противу благонравија*, *о увреди части* и *о повреди тајни*.

Четврта књига садржи одредбе о злочинима и преступима *противу имаовине*.

У њој се налазе одељци *о крађи и утаји*, *о разбојништву и изнуди*, *о превари и ироневари*, *о подржавању и јагаковању*, *о фалсификовању исправа*, *о оштећењу ствари* и *оштећењу имања*, *о игри на срећу* и *о зеленаштву*.

Пета књига садржи шест параграфа (305—310), и у њима су побројане радње, које се имају казнити као *истуши*.

Међу иступе долазе радње које се односе на: *скитничење*, *просјачење*, *страшљивост од рада*, *блудничење у виду заната*, *забрану становања у извесном месту и прогонство*, *неиспуњење дужности издржавања извесних лица*, *неспречавање извесних казних радњи*, *опасно пијанство*, *незаштићавање животиња*, *уклањање лешева*, *недопуштено снимање тврђава*, *недопуштено улажење у утврђења*, *прикупљање оружја*, *тучу са оружјем*, *узне-*

миравање грађанства, *недопуштену употреба грба*, *недопуштену употреба униформе*, *ордена*, *титула или имена*, *пресељавање војних обвезника*, *куповину униформе*, *превремену сахрану мртваца*, *справљање отрова и лекарија*, *справљање распрекавајућих материја*, *чување и растурање отрова* и *распрекавајућих материја*, *опасне поштанске пошиљке*, *чување ствари које су лако подложне пожару*, *пожарничку полицију*, *уличну полицију*, *заштиту обала*, *забрану посеђивања кафана*, *давање алкохолних пића личностима којима је посеђивање кафана забрањено*, *опасности за саобраћај новца и исправа*, *ношење оружја*, *опасне бунаре*, *рулеит.д.*, *опасне животиње*, *недавање помоћи у несрећним случајевима или у општој опасности*, *поремећај мира*, *заузеће земљишта*, *одузимање земље*, *недопуштено узимање сточне хране*, *повреду недељне свечаности*, *уништавање гњезда или ловачке дивљачи*, *улажење у туђе ловачко имање*, *пујање паса на људе*, *бацање камењем на људе*, *животиње*, *куће или затворене просторије*, и на грубо пијанство.

У особито лаким случајевима код свију ових дела казна се може са свим изоставити.

Д. В. Бакић

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ТАЈНА ПЛАВЕ СОБЕ

(СВРШЕТАК)

— Рекао сам вам, да расветлим ово питање.

— За кога то?

— За мене одговори Марк Жордан, за правду и за цео свет!

Гроф је био веома запрепаштен; ноге са му дрхтале и више није био тако дрзак као у почетку. Али ипак није веровао да је могуће доказати његову кривицу. Сигуран је био, да је предузео све потребне мере, да се потпуно обезбеди. Па ипак се нечега плашио. Бојао се овог непознатог човека, који се одједном испречио испред њега и то у моменту, кад је позитивно држао да је цела ствар за увек легла и да се више неће излагати никаквој опасности.

Истражни судија се умеша и рече:

— Одазовите се жељи, господине грофе, и пристаните на ову малу демонстрацију, коју ће пред нама извести господин Жордан, јер ће она бити у интересу правде и истине. Као што је рекао господин Марк Жордан, вама треба да је на првом месту стало, као мужу убијене грофице, да се сазна начин, на који је грофица Долорес убијена. И ако се она, заиста, није сама убила, онда треба пронаћи и казнити убицу.

Гроф је осећао да се не може и даље одупирати и да је потпуно малаксао, с тога енергично рече:

— Изволите, господо. Одвешћу вас тачно пред ту собу, у којој још лежи тело јадне грофице. Гроф је ишао испред

свију. У тишини су прешли степенице; иза грофа ишли су истражни судија са шефом париске полиције, за њима Марк Жордан, а за овим она старица из улице Перголез са младом служавком. Док су се они попели горе, цео је свет већ био тамо. Марк Жордан приђе вратима, отвори их, показа риглу са унутрашње стране врата и рече:

— Сада ћу затворити ова врата, господо, са спољне стране. Он извуче из цера парче свиленог конца, протури га кроз кључаоницу, закачи риглу и затвори врата. Дакле, господо, ви видите да је ствар и сувише проста за једног вештог човека. Сада кад се повуче конач, ригла је потиснута, и врата су затворена са спољне стране. Сада конач треба прекинути и извући.

За време ове мале демонстрације, гроф се од страна и узбуђења купао у зноју, али се ипак трже и енергично рече:

— Па шта хоћете с тим?

— Хоћу да покажем да је грофица могла бити убијена и да тај сам факат, што су врата била затворена изнутра не значи, да их је она морала сама затворити и према томе сама себи одузети живот.

— То је могуће, али још није доказано да је убијена.

— Доказаћу ја и то.

— Ко је то могао да има користи да убије моју једну жену?

— Па ви! рече одсечно Марк Жордан.

Гроф посрну од овог удара, али се ипак поче отимати и промрља:

Ја! да ви случајно мене не окривљујете?

— Да, вас, јер вам је био потребан новац за вашу метресу.

— Господине!

— Тако је, тако је, јер је тестамент направљен у вашу корист.

Гроф беше као без главе и најпосле рече истражном судији.

— Наредите му да ћути, господине! Ваша је дужност, да наредити овом човеку, да не говори и да ме не клевета, јер ме не познаје.

— Моја је дужност, рече иследни судија, да само слушам.

Гроф је био тако узнемирен, да није знао шта ради, а и светина га је била толико забунила, да најпосле рече:

— Да се неко окриви за овакав ужасан злочин, а нарочито човек мога положаја, потребно је имати сигурне доказе.

— Имам их! изјави Марк Жордан.

— Ви их имате?

— Да, господине.

— Који су то докази што стоје противу мене?

— Радо ћу вам их показати. Прво сам хтео да покажем овом особљу, да је могуће затворити врата изнутра. А сад ако будем доказао да сте ви кунили калем свиленог конца....

— Ја?

— Да, господине.

— Баш сам љубопитљив!

— Сиђимо у ваш кабинет за рад.

Гроф више није имао снаге да се одупре. Изгледао је као човек, који је осуђен на смрт и кога воде на губилиште. Одмах је мирно пошао тамо, без једне

речи. Кад су ушли у грофову канцеларију, Марк Жордан му показа једну фијоку и замоли га, да је отвори, са овим речима:

— Изволите отворите ову фијоку, господине грофе.

— А зашто?

— Да бисте нашли калем свиленог конца, којим сте се послужили, да затворите врата.

— Ја?

Истражни судија се погледа са шефом полиције, а старица и млада служавка дрхтају од страха; сада им је било јасно, зашто је њихово присуство било потребно.

Међутим, гроф се беше потпуно изгубио. Изгледао је, као да не схвата постављена питања. Али му Марк Жордан оштро рече:

— Отварајте ову фијоку!

Гроф обори главу, извуче кључ и отвори фијоку. Детектив одмах извади калем свиленог конца и триумфално рече:

— Ево, господо, конач, помоћу кога је гроф затворио врата, пошто је убио грофицу. Овај конач купљен је код ове старице, Розе, која има малу радњицу у улици Перголес. Он показа калем конца старици и упита је:

— Јесте ли ви продали овај калем свиленог конца?

— Јесам, господине, и то овој младој девојчици, која служи код грофице од Тора. Млада девојка, по имену Концепција, посведочи речи ове старице.

Гроф не рече ништа, већ отвори једна врата, која бежу иза њега и одједном нестале.

Маркиз лежерно уздахну и узвикну:

— Најпосле, смрт моје сестре неће остати некажњена! Знао сам ја, да се она није обесила, већ да је убијена.

За ово време, шеф полиције са својим жандарима гонио је убицу и ухватили су га баш у моменту, кад је испио чашу извесне шпеције. Дејство отрова било је ужасно. Гроф је само узвикнуо и оцесвешћен пао у руке жандарма. Један од жандарма, који је пренео грофа у другу собу, прича ужасне детаље:

Док га је преносио у другу собу, гроф је страшно повраћао и на уста избацивао парчад од црева! Цела му је утроба савршено изгорела од ужасног дејства отрова.

Одмах за овим, инспектор полиције, са комесарима и жандармима, отишао је у улицу Вебер, у којој је становала грофица од Тора, која је после већих напора ухапшена за убиство грофице де Секето.

С француског
Милутин Т. Марковић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Деловођа општине варошице Мионице пита:

»Један општински суд, пресудом својом казнио је извесно лице са 10 дана

затвора, за дело из § 327. тач. 1. крив. закона, и ту пресуду над осуђеним одмах извршио, у смислу § 15. и 16. полиц. уредбе.

Осуђени изјави жалбу противу горње пресуде, и дотични првост. суд, са извесних својих разлога, поништи ожалбену пресуду.

Докле је сва та процедура између општ. и првост. суда извршена, осуђени је казну издржао и пуштен у слободу.

Настаје питање:

1. Могу ли дотични општ. часници бити кривично одговорни, што је неко издржао затвор, а о тој његовој казни не постоји пресуда — јер је поништена?

2. На какав начин општ. суд може да правда ту своју радњу — лишење слободе, кад пресуда о томе не постоји?

3. Шта у оваквом случају треба општ. суд да ради?

Учтиво молим уредништво, да преко „Полиц. Гласника“ изволи изнети своје мишљење о овом конкретном случају.

— На ово питање одговарамо:

По § 15. и 16. „Полиц. Уредбе“, власти могу одмах извршити своје пресуде за дела из § 327. кривичног закона, не чекајући да пресуда прво постане извршном.

Према томе, ако је ислеђењем утврђена кривица по § 327. т. 1. за коју је општински суд изрекао пресуду, и нема доказа да се општински суд намерно учинио „повиним“, онда општински часници, који су изrekli пресуду и одмах је извршили, не могу одговарати за лишење слободе, јер им је закон пружио права да ураде оно што су урадили.

Та околност, што је првостепени суд поништио пресуду из каквих формалних разлога, не казује и то, да тој пресуди у опште није било места него само то, да је пропуштено извршење једне законске одредбе и кад се и то испуни, онда суд има права да донесе нову пресуду, којом би издржану казну затвора урачунао и обухватио.

Чак и у случају, да је првостепени суд нашао да не стоји дело из § 327. кривичног закона, али не буде било доказа да је општински суд намерно хтео овим путем лиши слободе осуђеног, не би часници могли одговарати за лишење слободе, пошто су они ушли у оцену дела и нашли да стоји случај § 327. т. 1. јер се за погрешну примену закона не може одговарати.

Наравно, да би у овом последњем случају осуда била неправедна, и за такве се случајеве у извесним земљама даје задовољење за неправедно одлежани затвор, али наше законодавство још није освојило ту праведну новину.

Како, међутим, овај пример казује, да се брзим извршењем пресуде може навести неправда појединцима, то је саветно да се увек сачека одлука надлежног суда, па онда приступи извршењу пресуде.

Да су, у осталом, изнесени и разлози првостепеног суда са којих је пресуда поништена, онда би се могао дати прецизнији одговор.

II

Суд општине старчевачке, актом својим Бр. 1186, пита:

„Општински суд има неколико предмета, по којима има да наплати кривичне трошкове.

Један од ових дужника нема нигде ништа од свога имања, него је упутио суд да узме у попис онај део очевог имања, који му припада као наследство.

Кад је суд позвао његовог оца да плати трошкове или одреди шта ће се у попис узети, он је изјавио, да неће да плати, нити пристаје да му се што узме у попис, јер, вели, син његов не живи у задрузи са њим, пошто га је он отерао из своје куће и у опште искључио из наследства.

Да је сина искључио из наследства, поднео је „Српске Новине“, где је то искључење објављено.

Моли се уредништво за обавештење: да ли суд сме извршити наплату кривичних трошкова из имања очевог, кад је он сина искључио само преко новина а не и другим судским путем, и да ли то искључење вреди нарочито за случај, кад је кривица учињена пре искључења, и ако се наплата не сме извршити из очевог имања, може ли се дати уверење о немаштини.

Напоследку, да ли то искључење важи само за живота очева, или и после смрти овога? "

— На ово питање одговарамо:

Ако је осуђени за време извршења кривице био у заједници са оцем, и ако је кривица учињена из користољубља, онда се, по § 325 а кривичног судског поступка, могу наплатити из очевог имања трошкови о којима говоре тачке 4. и 5. § 322. и 325. поменутога закона.

Ако, пак, осуђени није био у заједници са оцем, нити је дело учињено из користољубља, онда отац није дужан ништа плаћати за њега.

Према овоме, ако је искључење извршено пре учињене кривице, и осуђени у истини није био тада у заједници са оцем, онда се ни ови трошкови не могу наплатити из имања очевог.

Буде ли овај последњи случај, онда суд може издати уверење о немаштини осуђеног без икакве бојазни и одговорности.

Каква је вредност искључења после смрти родитеља, то се регулисава у смислу § 480. грађ. судског поступка, и зависи од начина на који је извршено.

III

Суд општине ландолске, актом својим Бр. 1085, тражи обавештење о примени тачке 5. чл. 109. и чл. 110 закона о општинама, истичући нарочито ту околност, што чл. 9. Устава земаљског условљава саслушавање грађана пре изрицања осуде.

— На ово питање одговара му се, да свога деловођу и остале часнике упути да боље прате оно што у листу излази, па неће бити нагнани да траже обавештење и о оним питањима, која су давно објашњена.

А ово питање, које он истиче, опширно је објашњено у бр. 39. „Полицијског Гласника“ под I. за 1908. годину.

Нека се, дакле, тамо потражи одговор на постављено питање.

IV

Писар општине планске, у срезу параћинском, пита: да ли за председнике општинских судова, по селима, могу бити изабрани они, који поред осталих услова плаћају и 25 динара пореза заједно са државним прирезом?

На ово питање уредништво не може сада да му одговара на штету других важнијих питања, јер је оно већ објашњено у бр. 16. овога листа за 1908. годину под IV. па нека тамо потражи потребан одговор, кад у своје време није пратио шта у листу излази.

V

Суд општине азбуковачке, актом својим Бр. 1478, пита:

1. како ће се наплаћивати од дужника храна, која им је у 1905. години издата као оскуднима у храни од стране Управе Фондова; и

„2. како ће се наплатити кантарска аренда од арендатора за раније године, пошто је нису хтели платити драговољно?“

— На ова питања одговарамо:

Како ће се наплаћивати позајмљена храна оскудним лицима у 1905. години, објашњено је у бр. 32. „Полицијског Гласника“ за 1908. годину под I.

Како ће се, пак, тражити наплата аренде, објашњено је у бр. 18. овога листа за 1907. г. под III.

Нека суд тамо потражи потребне одговоре, кад већ раније није вођен рачун о ономе, што се у листу објашњава.

VI

Деловођа општине барошевачке пита:

„Учтиво молим уредништво за објашњење: постоји ли каква одлука опште седнице Касационог Суда о наплатама и накнадама штета, причињених другом продајом имања на штету првог купца према § 465. и 484. грађ. суд. поступка, т. ј. да ли је Касација објаснила *пропада ли првом купцу само кауција или мора платити и сву разлику између прве и друге цене?*“

— На ово питање одговарамо:

У броју 28. „Полицијског Гласника“ за 1907. годину под I. опширно је изнесено, каква је пракса наших и нижих и виших судова у случајевима, који су истакнути предњим питањем.

Тамо су поменуте и одлуке првостепених судова, даље Апелационог и Касационог Суда, па је, напоследку, изнесено и само мишљење уредништва.

Требало је редовно пратити шта се у листу износи, па се онда не би излазило са излишним питањима.

Нека се, дакле, прочита сада поменуто објашњење, па ће се наћи тражени одговор.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

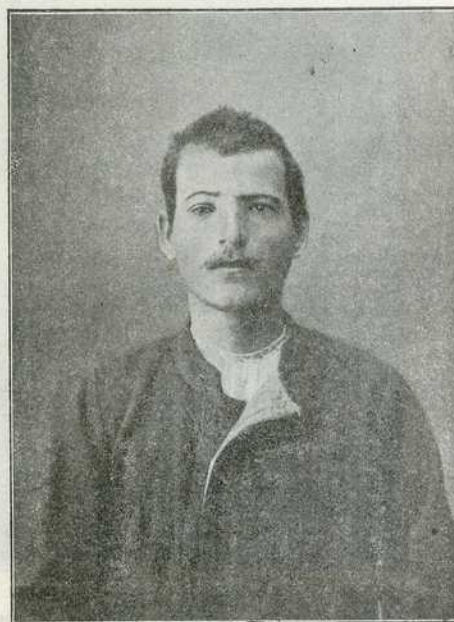
У затвору начелства округа нишког налазе се два већ добро позната коцкара: Ђорђе Јовановић, зван „Брица“, и Ђокица Петровић, зван „Музикант“. Комесар железничке полиције у Нишу, послао је фотографије ове двојице коцкара, с молбом да се изнесу

Ђорђе Јовановић

у „Полицијскоме Гласнику“, те ако би која власт или приватни знали да су они извршили какво казниво дело, моле се да о томе известе комесара с позивом на његов акт Бр. 179.

Ђорђе је родом из Ниша, стар 19 година, по занимању берберин, али петком, суботом

Ђокица Петровић

и пазарним данима бави се коцкарским занатом. Нарочито је вешт у сечењу кеса, а вешто врши и преваре. Обично пресретне на улици ког сељака и спонадне га како му је овај нашао изгубљени новац; сељак одбија то од себе и правдајући се показује му свој новчаник

Борбе се користи том приликом извуче новац и празан новчаник враћа сељаку. — Сем тога има обичај да се направи да је непознат дошао у варош, па се погоди код кога берберина да ради; целе недеље ради берберски посао, али ипак пазарних дана излази на пијалу и тера свој омиљени коцкарски занат. До сада је небројено пута истушно кажњаван.

Бокица је такође родом из Ниша, а стар је 22 године. Он је веома опасан у varaњу, препреден је кесарош и ординаран крадљивац; најрадије бира за своје жртве Македонце и према њима врши разноврсне своје операције; не преза ни од опасних крађа, а бави се кесароштвом и по вашарима.

Износ се фотографије ових коцкара и у том циљу, да би их публика добро уочила и у будуће се њих боље чувала.

ПОТЕРЕ

Василије Никић, из Скробнице, одговара код начелника среза заглавског за дело из § 188. казненог закона, али се налази у бегству. Он је стар 36 година, раста средњег, бркова црних, у сељачком оделу. — Делеша начелника среза заглавског Бр. 17916.

Ангелина, жена Милана Станимировића, из Велике Дренове, извршила је опасну крађу у срезу трстеничком и побегла незнамо куд. Она је стара око 20 година, у лицу смеђа, омалена, ланушката. — Делеша начелника среза трстеничког Бр. 18288.

Драгослав Ресимић, музикант из Чачка, одговара код начелства округа чачанског за више крађа, али се не зна где му је место пребивања. Он је стар 24 године, раста средњег, малих црних бркови, кад говори муца. — Акт начелства округа чачанског Бр. 16449.

Сретен Голубовић, осуђеник нишког казненог завода, 25. тек. м-ца побеглао је са рада.

и по том побегао. Он је стар 26 година, средњег раста, у лицу црномањаст. — Делеша начелника среза копаоничког Бр. 10791.

Непознати крадљивац 24. овог месеца извршио је крађу Јевти Трифуновићу, предузимачу из Пожаревца, и том приликом однео му два цепен сата са ланцима од срме. Крадљивац је био раније у служби код Јевте, по име му се не зна; родом је из Раче, црномањаст, малих бркова, висок, сув у сељачком оделу. — Делеша начелства округа пожаревачког Бр. 19041.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проласка стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом не означене бројеве акта или делеша.

УБИЈЕН ХАЈДУК

Никола Радивојевић, оглашени хајдук, чију смо потерницу изнели у 37. броју од ове године, убијен је, те је престала потреба за даљим његовим тражењем.

ТРАЖЕ СЕ

Марију, жену Раде Копелета, таљигаши из Београда, која је још 1. овог месеца некуда отумарала, тражи Управа града Београда. Она је стара 59 година, црномањаста. — Акт Управе града Београда Бр. 53133.

Живојин и Живан, синови Љубомира Живановића, из Вргула, среза тамнавског, 17. овог месеца отумарали су од своје куће и до сала се не зна шта је с њима. Живојин је стар 14 година, плав, малог раста, у сељачком оделу. Живан је стар 14 година, висок,

година, у лицу црномањаста, сувоњава; на себи има сукнену антерију, на глави белу мараму, боса. Сумња се да није одведена за какву јавну радњу. — Делеша начелника среза трстеничког Бр. 18566.

Нека све полицијске и општинске власти живо потраже нестала лица и пронађена упуте именованим властима, које су тражење захтевале.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

По представци Министарства иностраних дела, могуће је, да Фридрих Ото Кинемунд, поштански чиновник из Албека, чију смо слику изнели у 37. броју од ове године, путује и под именом Карла Линке поштанског асистента, чију војничку исправу има при себи; исто тако обраћа се пажња властима и на појаву Валтера Јунге-а, кожарског трговца из Фрајденвајда, јер је могуће, да и под његовим именом путује Фридрих. — Акт Министарства унутрашњих дела ПБр. 24574.

Непознати крадљивац украо је из финансијске стражаре на чукарици једну пушку Бр. 4114, модела 1880 год., серија 3. О појави крадљивца или ове пушке ваља известити Управу града Београда с позивом на акт Бр. 52991.

Тодор Константиновић, из Алексинца, бив. жандарм. ухваћен је у Нишу без знања и исправе. Приликом претреса код њега су нађене следеће ствари: Један цепен сат са једним гравираним камком, на коме стоји натпис „8 дена“, и који се сваког осмог дана навија; један цепен сат са два капка „Анкер“ са 15 рубина и ишараним капцима; једна златна бурма са спољним гравираним натписом „М. В.“; један златан прстен са символима вере, љубави и наде, са укрштеним рукама и без икаквог жига. Тодор је у лицу плав, малих плавих бркова, развијен, средњег раста, кошчат. — Скреће се пажња властима и приватнима, ако би знали сопственике покрадених ствари, да о томе одмах известе начелство округа нишког с позивом на делешу Бр. 25387.

МАНГУП СТОКА

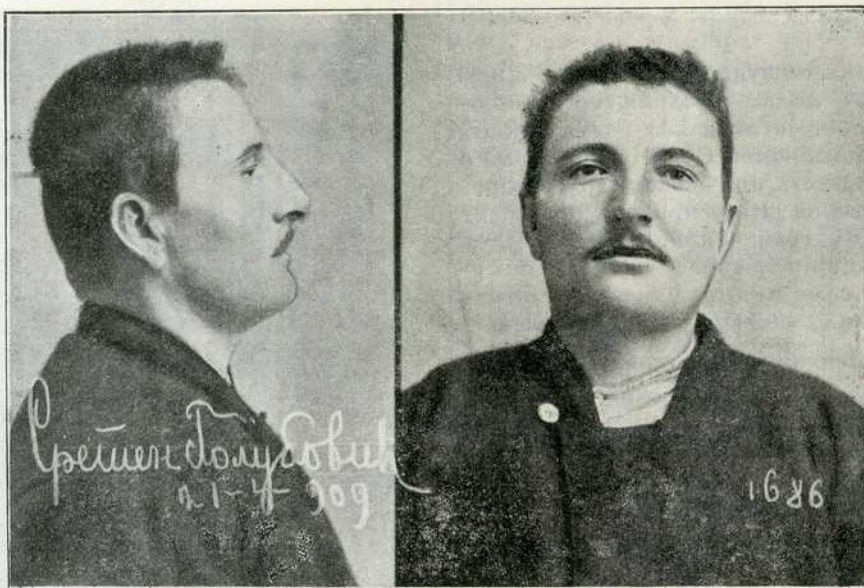
Код начелства округа моравског налази се једна мангуп кобила, матора 6 година, длаке алатасте, на гребену има белу белугу. Сопственик нека се обрати поменутом начелству с позивом на акт Бр. 12007:

КРАЂЕ СТОКЕ

Ноћу између 21. и 22. овог месеца, непознати крадљивци украли су Вујци Милошевићу, из Полатне, једног коња, маторог 14 година, доратастог, са жигом „К“. — Делеша начелника среза моравског округа пожаревачког Бр. 21685.

Ноћу између 18. и 19. тек. м-ца украдено је 28 брава оваца Пестру Јеремићу, тежаку из Ђуприје; 20 су брава беле, а 8 црне длаке. — Акт начелства округа моравског Бр. 12459.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.

Он је стар 23 године, висок, плавих очију, малих бркова; у оделу је црном, сукненом, са шајкачом на глави и опанцима на ногама. — Делеша управе нишког казненог завода Бр. 3088.

Новица Радивојевић, тежак из Г. Левића, 21. тек. м-ца извршио је једно убиство

сув црномањаст, у сељачком оделу. — Акт Управе града Београда Бр. 54639.

Миладија, кћи Ранђела Ђурића, из Велике Дренове, отумарала је неки дан из поменутог села у правцу Крушевца и до сада се није вратила. Миладија је била подскојкиња Милана Јаћевића из В. Дренове, стара је 14